

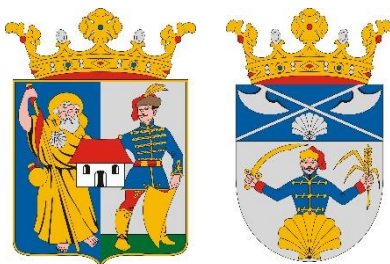
"A helyi identitás és kohézió erősítése Jakabszálláson és Fülöpjakabon című és TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00018 azonosító számú" projekt.

TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00018

„Helyi identitás és kohézió erősítése Jakabszálláson és Fülöpjakabon”

(Jakabszállás, Fülöpjakab)

KÖZÖS BRINGÁZÁS JAKABSZÁLLÁSON

"A helyi identitás és kohézió erősítése Jakabszálláson és Fülöpjakabon című és TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00018 azonosító számú" projekt.

Tartalom

Beszámoló	4
Képek.....	6

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

"A helyi identitás és kohézió erősítése Jakabszálláson és Fülöpjakabon című és TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00018 azonosító számú" projekt.

IDŐPONT:

2022. szeptember 25.

HELYSZÍN:

Jakabszállás – Bugacpusztaháza- Bugac- Pétermonostor-Fülöpjakab- Jakabszállás

JELENLÉVŐK:

33 fő, aláírt jelenléti ívek alapján

TÁRGY:

Kerékpártúra

"A helyi identitás és kohézió erősítése Jakabszálláson és Fülöpjakabon című és TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00018 azonosító számú" projekt.

BESZÁMOLÓ

Jakabszállás Község Önkormányzata kerékpártúrát szervezett Jakabszállásról az egészséges életmód jegyében a környék kevesek által ismert természeti és régészeti látnivalóinak megismerésére Pétermonostorra, jakabszállási indulással és érkezéssel.

Időpont: 2022. szeptember 25., vasárnap 9 h

Sport barátok köre tagjai aktívan részt vettek, valamint csatlakozott hozzájuk sok ismerős és barát. Így 33 fő indult útnak ennek az egésznapos túrának. A legidősebb résztvevő 83 éves Faragó Lászlóné, a legfiatalabb Kiss Iván, aki 8 éves. Gratulálunk nekik, teljesítették az 51 km-es távot.

Ez egy olyan rendezvény volt, ahol a közösségi élet, a sport, természet, történelem, kultúra, család és baráti együttlét ötvöződött.

Köszönet: Hegedűs Zoltán túravezetőnknek.

Történelmi háttére a feltárásnak: Ritka pillanatkép 1241-ből: elfeledett középkori város a bugaci homokban

2020. július 16. 08:27 Múlt-kor

1849. október 6. után

A 11-13. században egy komoly városias település állt a Kiskunsági Homokhátságban, a mai Bács-Kiskun megyei Bugac határában. Keveset hallani a tatárok által letarolt községről, pedig már közel egy évtizede folynak a helyszínen ásatások, amelyeknek eredményei tűz és víz nélkül újraértékelik az Árpád-kori Magyarországról való, egyébként igencsak szegényes általános tudásunkat, mondta a Múlt-kornak dr. Rosta Szabolcs, a Kecskeméti Katona József Múzeum igazgatója.

Immáron egy évtizeddel ezelőtt a véletlennek köszönhetően bukkantak rá Bács-Kiskun megyében egy elfeledett középkori kolostor és az azt övező város maradványaira. A település nevét az írott források megőrizték, ám a létezésére a kézzel fogható bizonyítékok csupán 2010 után kerültek elő. Az 1219-ben Péteri néven említett község (1258-ban már Pétermonostora néven hivatkoznak a területre) a régészeti adatok szerint I. András idején, 1050 körül talán királyi telepítés nyomán jött létre, Salamon regnálásának éveiben pedig már bizonyosan temetkeztek is a helyszínre, magyarázta Rosta Szabolcs.

A település a délről az egyre fontosabb gazdasági központtá váló Pest felé tartó, nemzetközinek nevezhető főútvonalnak köszönhetően szépen gyarapodott. Feltehetőleg nagyot lendített a fejlődésén, amikor 1130-1140 körül a Becsegergely-nemzetség ősei monostort alapítottak Péterin. A városias település természetesen nem vetekedhetett Székesfehérvár vagy Esztergom súlyával, ám a Duna-Tisza köze fontos központjává vált 1241-re.

A Magyar Királyságba betörő tatár hadak a régészeti feltárások szerint különösen brutálisan jártak el a város lakóival. Mint Rosta elmondta, kézzel fogható, egyértelmű bizonyítékok vannak arra nézve, hogy Péteri nem egyszerűen elnéptelenedett az idők folyamán, hanem a hódító hordák hányták kardélre lakóit. 2016-ban találták meg az első tömeggyilkosság nyomait, a későbbi feltárások pedig arra engedtek következtetni, hogy 2-14 éves korú gyermekeket is szabályosan kivégeztek a tatárok. Azóta pedig több áldozatot is találtak az elbontott romok között. Feltehetőleg a város határában kerülhetett sor egy nagyobb volumenű nyílt színi ütközetre, ugyanis egy jól lehatárolható területen igen jelentős számú törött fegyverrészre bukkantak a szakemberek.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

"A helyi identitás és kohézió erősítése Jakabszálláson és Fülöpkabon című és TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00018 azonosító számú" projekt.

A régészeti leletek tehát arra engednek következtetni, hogy a 13. század közepén (feltehetőleg 1241-ben) a településen végérvényesen megszűnt az élet. A hirtelen végbement elnéptelenedés és a feledés jótékony homálya miatt a terület a mai kor régésze számára aranybányának bizonyult. Míg például Esztergomban és más történelmi városokban a folyamatos jelenlét, a történelmi korszakok egymásra épülő régészeti rétegződései számos emléket elpusztítottak az utókor számára, a Kiskunsági Homokhátság egykor virágzó települése egy különösen ritka középkori pillanatképpé vált.

Rosta szerint hihetetlen pontos, értékes, valamint extrém mennyiségű ismeretanyag őrződött meg számunkra egy elfelejtett területről. A feltárt emlékek egyrészt átfomálják az Árpád-korról való, egyébként meglepően szegényes ismereteinket, másrészt fizikai bizonyítékokat nyújtanak az eddig csupán írott forrásoknak köszönhetően ismeretes szokásokról, jelenségekről, sztereotípiákról, eseményekről. Ilyen például maga a tatárjárás ténye is, amelyről kifejezetten kevés tárgyi lelet maradt fenn.

Tízezres nagyságrendben találtak a településen különféle leleteket, de a ritka és kiemelkedő darabok is bőven ezer fölött járnak: legyenek azok arany és aranyozott kegytárgyak, hegyikristály-berakású, agancsból faragott evangélium fedőlapok, Köln környékéről származó ereklyetartó, kifejezetten ritka szíriai cseppes pohár, a francia Limoges-ból származó zománc remek, a Kijevi Ruszból és a Bizánci Birodalomból való tárgyak, szentföldi zarándokjelvények, keresztesháborúk emlékei vagy Kelet- és Nyugat-Európa számos térségében vert pénzérmék. A szakértők szerint a gazdag, valamint igen széles földrajzi spektrumú tárgyi leletegyüttes egyértelművé teszi, hogy a 13. század közepén Péteri a térség kereskedelmi, gazdasági és kulturális központja volt, és aláhúzza azt az állítást, hogy a korabeli Magyar Királyság egyfajta megkerülhetetlen átjáró volt kelet és nyugat között.

Rosta kiemelte, hogy a homokhátsági ásatásnak köszönhetően – amely során számos ásatástechnikai és technológiai vívmányt állítottak már csatasorba a „mikroszintkövetés” feltárástól kezdve a dróntechnikán át a lézerszkennelésig bezárólag – már tárgyi bizonyítékokkal is alá tudjuk támasztani, hogy a különböző számrendszereket akkoriban párhuzamosan használták, akár csak a keletről és a nyugatról származó pénzérméket, valamint súlymértékeket is. Az itt talált közel 450 mérlegsúly alapján vált bizonyossá például, hogy a budai márkát már a tatárjárást megelőzően is alkalmazták.

A közel 200 hektáros területre kiterjedő régészeti munkák eredményei közel ezer, egy időben álló épületre utalnak. A hatalmas méret, a kolostor köré szerveződött épületek jegyei és a temető csak kisebb részekre kiterjedő, de így is több mint 1500 sírt produkáló száma alapján Rosta úgy véli, több ezres lélekszámú városról beszélhetünk Péteri esetében. Az idején ásatási szezonban az 1230-as években lekövezett városi főteret, valamint a tatárjárás idején ásott erődítés hatalmas árokrendszerét találták meg a szakemberek, ami szintén alátámasztja a település központi jellegét, valamint fejlettségét.

Forrás: <https://mult-kor.hu/ritka-pillanatkep-1241-bol-elfeledett-kzepkori-varos-a-bugaci-homokban-20200715>

"A helyi identitás és kohézió erősítése Jakabszálláson és Fülöpkabon című és TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00018 azonosító számú" projekt.

KÉPEK

"A helyi identitás és kohézió erősítése Jakabszálláson és Fülöpjakabon című és TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00018 azonosító számú" projekt.

Jakabszállás, 2022. szeptember 27.

Hegedűs Zoltán
*túra*vezető

Csorbáné Sipos Szabó Mária
szakmai vezető

Lantos István
Technikai munkatárs

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE